

ЗАКОН ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Обн., ДВ, бр. 67 от 6.08.1996 г., изм. и доп., бр. 46 от 10.06.1997 г., в сила от 10.06.1997 г., бр. 154 от 28.12.1998 г., в сила от 1.01.1999 г., бр. 74 от 30.07.2002 г., бр. 87 от 1.11.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., попр., бр. 89 от 8.11.2005 г., изм., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет на Република България.

(2) Този закон урежда освен бюджетния процес и отношенията между държавния бюджет и бюджетите на общините, както и режима на извънбюджетните средства.

Чл. 2. (1) Държавният бюджет обхваща приходите и разходите на държавата.

(2) Приходите на държавата са данъчни и неданъчни и се набират от физически и юридически лица по ред, определен със закон.

(3) Данъчните приходи се определят по силата на действащите данъчни закони към датата на влизане в сила на годишния закон за държавния бюджет.

(4) Промени на данъците във всички елементи на данъчната уредба след срока по ал. 3 не трябва да се предвижда да влизат в сила по-рано от изменение на действащия или влизането в сила на закона за държавния бюджет за следващата бюджетна година.

(5) Разпоредбите на закони, които предвиждат увеличаване на разходите или намаляване на приходите, след като е приет годишният закон за държавния бюджет, влизат в сила не по-рано от изменението му или влизането в сила на закона за държавния бюджет за следващата година.

(6) В държавния бюджет се включват разходи за издръжка на държавната администрация, отбраната и сигурността, съдебната власт, образованието, здравеопазването, културата, науката, социалните грижи и други разходи, включително за стопанската сфера, както и за изплащането на вътрешния и външния дълг на страната.

(7) Приходите и разходите се групират по единна бюджетна класификация, която се утвърждава от министъра на финансите.

(8) Приходите не са целеви и служат за покриване на разходите.

Чл. 3. (1) Бюджетното салдо се определя, като в приходите и разходите не се включват средствата, които представляват изменение в задлъжнялостта на бюджета и на обема на неговите парични ресурси.

(2) Дефицитът по републиканския бюджет се покрива със средства от емитиране на държавни ценни книжа и други операции на финансовия пазар.

(3) Излишъкът по държавния бюджет се използва за погасяване на дългове или се предвижда като резерв за неотложни непредвидени разходи.

(4) Със закон дефицитът по държавния бюджет може да бъде покрит и с банков заем.

(5) (Нова - ДВ, бр. 46 от 1997 г., отм., бр. 87 от 2005 г.).

Чл. 4. (1) Държавният бюджет обхваща републиканския бюджет и бюджета на съдебната власт.

(2) Републиканският бюджет се състои от централен бюджет и бюджети на държавните органи.

Чл. 5. Централният бюджет включва републиканските приходи и разходи, извършвани пряко от Министерския съвет или чрез делегирани от него права на министъра на финансите.

Чл. 6. (1) Органите, които администрират приходите в държавния бюджет, са всички държавни органи и бюджетни организации, на които със закон или с акт на Министерския съвет е възложено събирането и отчитането на бюджетните приходи.

(2) Органите, разпоредители с бюджетни кредити, се определят от Министерския съвет и са първостепенни и второстепенни.

(3) Разпоредителите с бюджетни кредити от по-ниска степен се определят от министъра на финансите, когато това произтича от закон.

Чл. 7. (1) Бюджетите на държавните органи и бюджетните организации включват всички приходи и разходи за дейността им.

(2) Бюджетите на държавните органи и бюджетните организации се състоят от собствените бюджети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити и бюджетните сметки на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджетни кредити.

(3) Министърът на финансите по предложение на съответния първостепенен разпоредител може да разрешава за отделни второстепенни разпоредители съставянето на бюджет вместо на бюджетна сметка.

Чл. 8. (1) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2002 г.) Органите на съдебната власт имат самостоятелен бюджет, който се приема от Народното събрание по органи на съдебната власт.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 74 от 2002 г.) Бюджетът на съдебната власт включва всички приходи от дейността на органите на съдебната власт и разходите за тяхната издръжка.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 74 от 2002 г.) Бюджетът на съдебната власт се състои от собствения бюджет на Висшия съдебен съвет и бюджетните сметки на органите на съдебната власт.

Чл. 9. Приходите и разходите по бюджетите на държавните органи, бюджетните организации и съдебната власт и отношенията им с централния бюджет, субсидии или вноски се определят с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) С държавния бюджет се определят необходимите парични средства за изпълнение на държавните функции и задачи при спазване принципите на законосъобразност, икономичност, ефективност, ефикасност и публичност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Разпоредителите с бюджетни кредити са отговорни за изграждането, поддържането, функционирането, актуализирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Функцията по вътрешен одит в разпоредителите с бюджетни кредити се осъществява в съответствие с действащото законодателство.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министерският съвет внася в Народното събрание предложение за изменение на държавния бюджет, когато през бюджетната година се очертаят отклонения с неблагоприятен ефект за приходите и разходите, увеличаващи бюджетния дефицит, предвиден с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 11. (1) В републиканския бюджет и в бюджета на съдебната власт се предвижда резерв за неотложни непредвидени разходи.

(2) Размерът на резерва по републиканския бюджет и по бюджета на съдебната власт се определя с годишния закон за държавния бюджет.

(3) Резервът по републиканския бюджет се използва по решение на Министерския съвет.

(4) Резервът по бюджета на съдебната власт се използва по решение на Висшия съдебен съвет.

Чл. 12. (1) Държавният бюджет се съставя и се изпълнява за една бюджетна година.

(2) Изпълнението на държавния бюджет започва от 1 януари и приключва на 31 декември.

Чл. 13. Министерският съвет определя реда и начина на съставяне и внасяне в Народното събрание за утвърждаване на военновременен бюджет на Република България.

Глава втора

СЪСТАВЯНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 14. (1) Министерството на финансите съставя бюджетна прогноза в съответствие с извършени от него и от други институции икономически разработки и анализи за динамиката на brutния вътрешен продукт, цените, доходите, кредитната и валутната политика и за основните финансови резултати от дейността на държавните, общинските и частните стопански субекти.

(2) Бюджетната прогноза е предварителна оценка на предвижданите параметри на държавния бюджет за следващите три години, която ежегодно се актуализира и се одобрява от Министерския съвет.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министерският съвет с бюджетната прогноза по ал. 2 приема разходни тавани за следващите три години по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити.

Чл. 15. (1) Министърът на финансите на основата на бюджетната прогноза изготвя и изпраща бюджетни насоки до държавните органи за съставяне на проект на годишните им бюджети и определя сроковете за тяхното представяне.

(2) Министерството на финансите едновременно с изготвянето на проектите на годишните бюджети на държавните органи и независимо от тях съставя проект на държавния бюджет.

Чл. 16. (1) Сметната палата и Висшият съдебен съвет съставят проекти на бюджети, които представят в Министерството на финансите, за да бъдат включени като част от проекта на държавния бюджет.

(2) Министерството на финансите разглежда представените по реда на ал. 1 проекти и уведомява писмено държавните органи за становището си по тях.

Чл. 17. (1) Народното събрание, президентът, Министерският съвет, Конституционният съд, министерствата и другите ведомства, областните администрации и другите бюджетни организации представят на министъра на финансите в определения от него срок проектите на бюджетите си, съпроводени с доклад и разчети, уточняващи размера на отделните приходи и разходи.

(2) Министерството на финансите съставя проектобюджета на държавните органи по ал. 1 в случаите, когато те не са представили своя проект в определения им срок.

(3) Министерството на финансите анализира представените проекти, проверява законосъобразността на предвидените приходи и разходи и тяхната обосновааност и провежда диалог с държавните органи и бюджетните организации.

Чл. 18. Разногласията по проектите на бюджетите между Министерството на финансите и първостепенните разпоредители с бюджетни кредити се решават от Министерския съвет.

Чл. 19. Министърът на финансите изготвя окончателния проект на държавния бюджет и го внася в Министерския съвет заедно с мотивиран доклад.

Чл. 20. (1) Министерският съвет разглежда проекта на държавния бюджет и при необходимост извършва промени в него.

(2) Министерският съвет няма право да извършва промени в проектобюджетите на съдебната власт и Сметната палата и ги внася в Народното събрание във вида, в който са му представени.

(3) Министерският съвет може да преценява проектобюджетите на държавните органи по ал. 2 и да изработи становище по тях, включвайки го в общите параметри на проекта на държавен бюджет, който внася в Народното събрание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Проектът на държавния бюджет се придружава от консолидирана фискална програма.

(5) Министерският съвет внася проекта на държавния бюджет в Народното събрание не по-късно от два месеца преди началото на бюджетната година.

(б) Ако държавният бюджет не е внесен в необходимия срок, за да бъде приет до началото на бюджетната година, Министерският съвет представя мотиви за забавянето и иска разрешение от Народното събрание за продължаване на срока.

Глава трета

ПРИЕМАНЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 21. (1) Законопроектът за държавния бюджет се разглежда по реда, установен с Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

(2) Комисията, отговаряща за бюджета, при разглеждането на законопроекта обобщава становищата на постоянните комисии на Народното събрание и предложенията на народните представители и се произнася по тях при запазване на предложения баланс между приходите и разходите.

(3) При поискване от постоянните комисии на Народното събрание министерствата, ведомствата и другите държавни органи предоставят допълнителни справки и пояснения по приходите и разходите.

Чл. 22. (1) Народното събрание изслушва доклад на Министерския съвет, представен от министъра на финансите, и доклад от комисията, отговаряща за бюджета, след което обсъжда проекта на годишния закон за държавния бюджет.

(2) Държавният бюджет се приема със закон по съставни бюджети, включващи основните им видове приходи и разходи, бюджетното салдо по републиканския бюджет и неговото финансиране, общите суми на приходите и разходите на бюджетите на държавните органи и отношенията им с централния бюджет, отношенията на държавния бюджет с бюджетите на общините и отношенията с извънбюджетните фондове.

Чл. 23. (1) Министерският съвет приема постановление за изпълнението на държавния бюджет до един месец след обнародването на годишния закон за държавния бюджет.

(2) Постановлението конкретизира стойностните и натуралните показатели по бюджетите на държавните органи и бюджетните организации.

(3) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити разпределят бюджетите си, одобрени от Народното събрание и конкретизирани от Министерския съвет, по пълна бюджетна класификация и по тримесечия и утвърждават бюджетните сметки на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Висшият съдебен съвет разпределя бюджета си по пълна бюджетна класификация и по тримесечия и утвърждава бюджетните сметки на съдебните органи.

Чл. 24. Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити представят бюджетите си в Министерството на финансите до един месец след обнародването на постановлението за изпълнението на държавния бюджет.

Чл. 25. Министерството на финансите се произнася по законосъобразността и тримесечното разпределение на бюджетите, съставени от държавните органи и бюджетните организации, и при нарушения ги задължава в определен от него срок да ги отстранят.

Чл. 26. (1) В случай че до началото на бюджетната година държавният бюджет не бъде приет от Народното събрание, приходите на бюджета се събират в съответствие с действащите закони, а разходите се извършват в размери, не по-големи от размера на разходите за същия период на предходната година, и като се отчитат влезли в сила нормативни актове на Народното събрание и Министерския съвет, които предвиждат допълнителни или намалени бюджетни средства.

(2) Ако приходите не покриват разходите, Министерският съвет може да ползва месечно държавен кредит, включително и чрез емисии на държавни ценни книжа, в размер не повече от половината от средномесечния му размер за предходната година.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.).

(4) Разпоредбата на ал. 1 не може да се прилага повече от три месеца.

(5) Когато държавният бюджет не е приет в срока по ал. 4, Народното събрание определя допълнителен срок за събиране на приходи и за извършване на разходи.

Чл. 27. (1) Министерският съвет може да бъде упълномощаван от Народното събрание да сключва договори за извършване на определени дейности, заплащането на които изцяло или частично ще се извърши през следващите години, свързано с изпълнението на одобрени от Министерския съвет програми.

(2) Предложение до Народното събрание за даване на пълномощията се прави от Министерския съвет с проекта за годишния бюджет.

(3) В годишния държавен бюджет се включва частта от разходите по сключените от Министерския съвет договори, която ще бъде изплатена през съответната бюджетна година.

(4) Поемането на задължения за бъдещи периоди, които предполагат увеличаване на държавния дълг, може да стане само със закон.

Глава четвърта

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 28. (1) Министерският съвет организира изпълнението на републиканския бюджет чрез Министерството на финансите и държавните органи - първостепенни разпоредители с бюджетни кредити.

(2) Висшият съдебен съвет организира изпълнението на бюджета на съдебната власт чрез Върховния касационен съд, Върховния административен съд, съдилищата, Главната прокуратура и Националната следствена служба.

Чл. 29. (1) Държавният бюджет се изпълнява на касова основа.

(2) Касовото изпълнение на държавния бюджет се организира и осъществява от Българската народна банка по ред, определен в Закона за Българската народна банка.

(3) Касовото изпълнение на държавния бюджет, включително съхраняването на парични средства и ценности, се извършва безплатно, като се спазва поредността на плащанията към бюджета, установена със закон.

(4) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка издават наредба за касовото изпълнение на държавния бюджет, бюджетите на общините и фондовете и извънбюджетните сметки.

Чл. 30. Режимът на банковата тайна не се прилага за операциите и наличностите по банковите сметки на разпоредителите с бюджетни кредити, когато министърът на финансите изисква информация за тях.

Чл. 31. (1) Министерството на финансите периодично разпределя и насочва постъпилите приходи в съответствие с тримесечното разпределение на разходите.

(2) Разходите се извършват до размера на постъпилите приходи по банковите сметки на републиканския бюджет и разпоредителите с бюджетни кредити.

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 1997 г.).

Чл. 33. (1) При временни касови разриви по републиканския бюджет или бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити Министерството на финансите може да отпуска или ползва безлихвени заеми за сметка на свободни бюджетни и извънбюджетни средства.

(2) Заемите по ал. 1 са със срок до три месеца, който не може да изтича след края на бюджетната година.

Чл. 34. (1) Министърът на финансите в изпълнение на нормативен акт може да прехвърля кредити от един бюджет в друг, когато не се нарушава балансът на държавния бюджет.

(2) Министърът на финансите по взаимно предложение на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити може да прехвърля кредити от един бюджет в друг, без да изменя размера им и целта, за която са предназначени.

(3) Министърът на финансите по предложение на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити може да дава съгласие за вътрешни компенсирани промени на кредитите между елементите на бюджетната класификация по бюджетите им.

(4) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити извършват съответните корекции по бюджетните сметки на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити в рамките на промените по ал. 1 - 3.

(5) Първостепенният разпоредител с бюджетни кредити извършва промени на кредитите между бюджетните сметки на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, които не променят параметрите на одобрения му бюджет.

Чл. 35. (1) Министерският съвет може да одобри допълнителни бюджетни кредити от резерва при неотложни непредвидени разходи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на финансите може да одобри допълнителни бюджетни кредити в размер до 1,5 на сто от разчета на приходите по консолидираната фискална програма за съответната година, когато те са покрити от изпълнение на собствени приходи и/или от разкриване на нови приходоизточници.

(3) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Алинея 2 се прилага, без да се влошава балансът на консолидираната фискална програма по чл. 20, ал. 4.

(4) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., попр., бр. 89 от 2005 г.) Допълнителни бюджетни кредити над размера по ал. 2 се одобряват от Народното събрание по предложение на Министерския съвет, когато те са покрити от изпълнение на собствени приходи и/или от разкриване на нови приходоизточници, без да се влошава балансът на консолидираната фискална програма.

(5) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Министърът на финансите може да одобри допълнителни бюджетни кредити за средствата от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми.

(6) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Висшият съдебен съвет може да одобри допълнителни бюджетни кредити от резерва по бюджета на съдебната власт при неотложни непредвидени разходи.

Чл. 36. (1) Не се допуска извършването на разходи или поемането на задължения, които влошават баланса на бюджета, освен в случаите, когато по предложение на Министерския съвет Народното събрание е приело съответни промени в годишния закон за държавния бюджет.

(2) Не се допуска започването на програми или проекти, изискващи бюджетни кредити, които не са включени в годишния закон за държавния бюджет, освен в случаите, когато са налице условията на чл. 27.

(3) Министерският съвет не разглежда предложения за допълнителни бюджетни кредити, когато по тях няма писмено становище на министъра на финансите.

Чл. 37. (1) Сметната палата осъществява контрол за изпълнението на държавния бюджет съгласно Закона за Сметната палата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Народното събрание, Министерският съвет, министърът на финансите, ръководителите на министерствата и другите ведомства и органите на приходната и митническата администрация осъществяват контрол върху изпълнението на държавния бюджет в рамките на своите компетенции.

Чл. 38. Министърът на финансите може да преустанови трансфера на определените с годишния закон за държавния бюджет субсидии, както и да блокира сметките на бюджетни организации при неизпълнение на разпоредбите на действащото законодателство или при констатирани нарушения на финансовата дисциплина.

Глава пета

ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТА НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

Чл. 39. (1) Изпълнението на държавния бюджет завършва на 31 декември.

(2) Министърът на финансите и управителят на Българската народна банка или упълномощени от тях лица определят реда за приключването на банковите сметки, включително и остатъците по тях, на разпоредителите с бюджетни кредити.

(3) Срокът за приключването на държавния бюджет е до 31 януари на следващата бюджетна година.

(4) Поетите за изплащане в рамките на бюджетната година задължения трябва да бъдат изплатени от съответните разпоредители с кредити до 31 декември.

(5) Задължения по влезли в сила решения на съда, непредвидени в съответния бюджет за текущата година, задължително се изплащат със следващия бюджет.

Чл. 40. (1) Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити съставят периодични и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджетите си по пълна бюджетна класификация, включвайки и отчетите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

(2) Министерството на финансите съставя отчет за изпълнението на държавния бюджет по пълна бюджетна класификация въз основа на отчетите на централния бюджет, съдебната власт и отчетите на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, заверени от Сметната палата.

(3) Министерството на финансите съгласувано със Сметната палата определя реда и сроковете за съставянето и представянето на отчетите по ал. 1 и 2.

Чл. 41. (1) Годишният отчет за изпълнение на държавния бюджет се разглежда от Министерския съвет и се внася в Народното събрание по показателите, по които е бил приет за съответната година.

(2) Комисията, отговаряща за бюджета, съгласувано с другите постоянни комисии при Народното събрание разглежда отчета за изпълнението на държавния бюджет и дава заключение по него.

(3) Сметната палата представя на Народното събрание доклад по отчета за изпълнението на държавния бюджет.

(4) Народното събрание приема с решение отчета за изпълнението на държавния бюджет не по-късно от края на следващата бюджетна година.

Глава шеста

ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ И БЮДЖЕТИ НА ОБЩИНИТЕ

Чл. 42. (1) В републиканския бюджет се предвиждат средства за финансово подпомагане на общините.

(2) Средствата по ал. 1 се предоставят под формата на общи субсидии на основата на обективни критерии, като в конкретни случаи могат да се използват целеви субсидии или субвенции.

(3) Държавата може да подпомага общините и чрез преотстъпване на държавни приходи.

(4) Размерът на средствата за осигуряване на финансовото подпомагане на общините, формата на предоставянето им и редът за преотстъпване на държавни приходи се определят с годишния закон за държавния бюджет.

Чл. 43. (1) При временен недостиг на средства по бюджетите на общините от държавния бюджет могат да се отпуснат безлихвени заеми, които се възстановяват не по-късно от края на бюджетната година по ред и в срокове, определени от министъра на финансите.

(2) Отпуснатите по ал. 1 заеми от държавния бюджет за бюджетите на общините не могат да надвишат размера на постъпленията от собствени приходи, получени през месеца, предхождащ месеца на отпускането.

(3) За невъзстановените в срок заеми от държавния бюджет общините заплащат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(4) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., в сила от 1.11.2005 г.) При недостиг на средства по бюджетите на общините могат да се отпускат безлихвени заеми за финансиране на разходи, в това число и за данък върху добавената стойност, до възстановяването им по одобрени проекти и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

(5) (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г., в сила от 1.11.2005 г.) Безлихвените заеми по ал. 4 се отпускат и възстановяват при условия, по ред и в срокове, определени с акт на Министерския съвет.

Чл. 44. (1) Общините правят вноски от бюджетите си в държавния бюджет по ред, определен със закон.

(2) Общините възстановяват в държавния бюджет неусвоените средства от целеви държавни субсидии или субвенции.

(3) Не подлежат на внасяне в държавния бюджет допълнително разкритите приходи и реализираните икономии в процеса на изпълнение на бюджетите на общините.

(4) Средствата по ал. 3 се използват по решение на общинските съвети.

Глава седма

ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СРЕДСТВА

Чл. 45. (1) Извънбюджетни са всички средства, които се събират и разходват по силата на закон от държавните органи и бюджетните организации, без да се включват в държавния бюджет.

(2) Получените дарения, помощи, както и средствата по международни програми и споразумения се разходват и отчитат по реда на извънбюджетните средства, когато не е предвидено да постъпват в държавния бюджет.

(3) Не са извънбюджетни средства традиционните бюджетни приходи, освен ако в закон е предвидено друго.

Чл. 46. (Отм. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.).

Чл. 47. (1) Извънбюджетните средства се събират и разходват чрез фондове и извънбюджетни сметки с приходна и разходна част, които се съставят в съответствие с единната бюджетна класификация.

(2) Фондовете се утвърждават от Министерския съвет по предложение на съответния първостепенен разпоредител съгласувано с министъра на финансите, освен ако в закона за тяхното създаване е посочено друго.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Извънбюджетните сметки по републиканския бюджет с изключение на откритите по реда на чл. 45, ал. 2 се утвърждават от министъра на финансите по предложение на съответния първостепенен разпоредител.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 154 от 1998 г.) Промените по извънбюджетните сметки и фондове се извършват по реда на чл. 34 и 35.

Чл. 48. Операциите по касовото изпълнение на фондовете и извънбюджетните сметки се извършват по реда на чл. 29.

Чл. 49. (1) Отчетите на извънбюджетните сметки и фондове се изготвят и представят заедно с отчетите за изпълнението на съответните бюджети и бюджетни сметки.

(2) Отчетите на извънбюджетните сметки и фондове подлежат на заверка от Сметната палата по реда за заверяване на отчетите за изпълнението на бюджетите на държавните органи.

(3) Отчетите по ал. 1. се представят от министъра на финансите в Министерския съвет, който ги разглежда и ги внася в Народното събрание заедно с отчета на държавния бюджет.

Чл. 50. Набирането, използването и отчитането на чуждите средства от държавните органи и бюджетните организации се извършват по ред, определен от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

Чл. 51. Контролът върху извънбюджетните средства се осъществява от органите и по реда, установени за държавния бюджет.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Държавни органи" са Народното събрание, президентът, Министерският съвет, министерствата и другите ведомства, областните администрации, Конституционният съд и други бюджетни организации, определени със закон.

2. "Бюджетни приходи" са очакваните и постъпилите парични средства в държавния бюджет въз основа на нормативни актове.

3. "Администриране на приходи" е дейност по събиране и отчитане на приходите в държавния бюджет.

4. "Бюджетни разходи" са предвидените и разходваните парични средства от държавния бюджет съгласно законите на страната.

5. "Бюджетен кредит" е сумата, гласувана в рамките на бюджета, даваща право за извършване на разход.

6. "Бюджетна субсидия" е сумата, предоставяна безвъзмездно от държавния бюджет с общо или целево предназначение.

7. "Бюджетна субвенция" е сумата, предоставяна безвъзмездно от държавния бюджет под определено условие.

8. "Бюджетна сметка" е финансово-правна форма, чрез която се регламентират разходите, които дадена бюджетна единица може да извърши за съответната бюджетна година.

9. "Изменение в задлъжнялостта на бюджета" е получаването и погасяването на заеми от външни и вътрешни източници.

10. "Изменение на обема на паричните ресурси на бюджета" е увеличаването или намаляването на банковите наличности на държавата.

11. "Фонд" е финансово-правна форма, чрез която се регламентират извънбюджетните приходи и разходи на държавните органи и бюджетните организации и отношенията им с държавния бюджет във връзка със задачи от национален характер.

12. "Извънбюджетна сметка" е финансово-правна форма, чрез която се регламентират извънбюджетните приходи и разходи, с които държавните органи и бюджетните организации могат да се разпоредят за съответната бюджетна година в рамките на своята компетентност.

13. "Чужди средства" са съдебните гаранции, гаранциите за обезпечаване на временен внос, депозитите за участие в търгове и други подобни средства, временно съхранявани от държавния орган или от бюджетната организация за сметка на други лица.

14. (Нова - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) "Консолидираната фискална програма" включва държавния бюджет, бюджета на Държавното обществено осигуряване, бюджета на Националната здравноосигурителна каса, бюджетите на общините, бюджетите на Българската национална телевизия, Българското национално радио, държавните висши училища, Българската академия на науките, извънбюджетните сметки и фондове и другите бюджетни предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от Закона за счетоводството.

§ 2. Разпоредбите на закона могат да бъдат изменяни, допълвани или отменяни единствено с нов закон за устройството на държавния бюджет или със специален закон за изменение и допълнение на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за съставяне и изпълнение на държавния бюджет (обн., Изв., бр. 91 от 1960 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 99 от 1963 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 27 от 1992 г. и бр. 104 от 1995 г.) се отменя.

§ 4. Съставянето, приемането и изпълнението на държавния бюджет на Република България и извънбюджетните фондове и сметки за 1996 г. и отчитането на държавните бюджети за периода 1992 - 1996 г. се извършват по реда на Закона за съставяне и изпълнение на държавния бюджет.

§ 5. До приемането на закон, уреждащ организацията на бюджета на Съвета за взаимно осигуряване на членовете на трудовопроизводителните кооперации, той се включва в държавния бюджет и представлява самостоятелна част от него.

§ 6. Устройството на бюджетите на общините се урежда с отделен закон.

§ 7. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2005 г.) Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.